

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Lvdovici Froii Ad Societatem Iesv In Indiam Et In Evropam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

est incolarum superbia ac leuitas, vt cœlum honoris existimant
 nisque iacturâ mercari se nolle fateantur: quamquam tēpore pro-
 cedente sperandum est agrum hunc ipsum bonam pietatis frugem
 Latitum. Rationem instituti nostri in Bonzijs hisce tractandis
 aliaque nonnulla cum de ipsorum ornatu cultuque corporis, tum
 de incolarum natura moribusque separatim perscripta ad vos pu-
 to: quo ijs cognitis gratias Domino nostro agatis, qui nos extra
 nro propè cœcorum numero exemit; & simul eidem supplicet,
 vt ad ipsum conuertantur hæ gentes, Indica Brachmanarum se-
 perstitutione depolita, quâ ab Indico magistro ex regno Sionis ac-
 ceptam huc usque retinent: quod ipsum ex delubris etiâ apparet,
 quæ in oppido India Cœilano eadē quæ in Iapone videre mem-
 mini. Idque vobis idcirco significandum putavi, vt praua huius
 religionis origine cognita, vos ad eam reprehendendam & re-
 firmandam facillius compareris. Precibus vestris ac sacrificiis vt
 Domino commendatis, a vobis etiam atque etiam peto. Sacra-
 Calend. Maij, M. D. LXXIII.

Scriptis iam litteris, rogat me per nuntium ethnicus quidam
 opibus præpotens, vt ad se baptizandum veniam in urbem Nui-
 Omnino vereor vt verbis hominis fides habenda sit: grauem enim
 ad huc se rebus diuinis aduersarium præbuit. Verumtamen
 quid sit, experiat: præclare mecum existimans actum in
 Christiana causa vitam ponere mihi contigerit, nec enim pre-
 mitret Dominus, vt exiguam huiusce lucis vsuram animæ
 saluti atque immortalitati anteponam. Sin ethnicus ille
 narrauerit, seque ex animo ad sacrosanctam Ecclesiam aggre-
 rit; nã ego tum omnia Societatis nostræ Collegia nouam in
 messem per litteras euocare non dubitem. magnum enim in
 locis eius viri nomen, magna auctoritas est. Faxit Dominus
 è sua gloria maximè fuerit, cui me inter acies gladiatorum,
 tentaque in me inimicorum tela versantem, planè com-
 totum ac tradidi.

LYDOVICI FROIL AD SOCIETATEM IESU
 IN INDIAM ET IN EVROPAM.

MAXIMUS navigationis periculis summo Dei ac Do-
 mini nostri beneficio liberati, ex ora Sinarum incolo-
 nes in hunc Iaponis portum deuenimus, quem Vocant
 Sanguiram appellant: obuiosque habuimus in littore Christi-
 nos: incolas omnes, tanta ex aduentu nostro voluptate ac
 gaudio

titia gessientes, ut nos humeris ipsimet suis sublimes tollere at-
 que alportare velle viderentur, quorum ducenti circiter nos ad
 templum usque deduxerunt. Cosmi verò Turriani gaudium fuit
 ita magnum, ut collaerymaretur, satisque se vixisse iam dice-
 ret, quoniam quidem operarios sibi in subsidium missos à Do-
 mino in tanta negotiorum mole tamque opportuno tempore
 eeteret. Ioannem autem Fernandum è magnis assiduisque la-
 boribus ita consumptum macieque confectum offendimus, ut
 animam agere videretur. Etenim ad domesticas & quodia-
 nas Cosmi occupationes accedebat etiam magna frequentia
 principum virorum & Christianorum, tum ex aliis regionibus
 tum ex hoc regno, vel baptizandi vel salutandi causa, aduenien-
 tium. Ioannes autem post sacra missæ à Cosmo peracta, totum
 ferè diem & saepe noctem partim rudimentis Christianæ doctri-
 næ vulgò tradendis, partim etiam proceribus ac Bonziis, qui ad
 Baptismum accederent, separatim instituendis ponebat. Mihi
 verò baptizandi onus impositum est: ac nono post nostrum ad-
 ventum die primùm sexaginta Baptismo lustrati sunt, multi que
 deinceps è prima nobilitate, Barptolemai regis maximè horta-
 tu ac persuasionibus incitati: quorum plerique catechismum sua-
 manu continud describebant, quo facilius memoriæ commen-
 darent, eundemque domesticis traderent. singulis autem, a Ba-
 ptismo, sanè quam enixè ac studiosè petentibus, Crucis si-
 gillum è collo gestandum, itemque Rosarium precandi causa
 dabatur.

Firandi autem, simulatque Sodales ex India aduenisse auditum
 est: Antonius & vxor ipsius Elisabeta missa confestim nuntio
 Cosmum magnopere obsecraverunt, ut quoniam tres è nostris in
 hoc portu sacerdotes essent, unum ex iis ad Firandensem cateral-
 que eius tractus Ecclesias inuisendas omnino mitteret. quod si
 per litteras ab ipso non impetrassent, duos è filiis suis ab se le-
 gaturos iri, qui idiplum humi strati supplices peterent. Neque ita
 multo post, ab urbis Ximabaræ Tono seu regulo (qua in vrbe
 Christiani eo tempore plus mille & quingenti numerabantur) no-
 bilis vir cum mandatis ad eundem Cosmum est missus, ut ab eo
 promissa exigeret. promiserat enim Cosmus, simulatque supple-
 mentum ex India aduenisset, missurum se qui Ximobaræ com-
 moraretur. Eadem erant postulata Regis quoque Bungenis, quo
 in regno annum iam sacra missæ facta non fuerant. Atque in Bun-
 gum quidem, quòd eius Regis gratia ad rem Christianam iu-
 uandam in primis est necessaria, Baptista Montanus paucis post
 diebus

diebus profectus, amicissiméque ab ipso Rege acceptus est. Antonio autem Firandensi itemque Tono Ximabarapo Cosmus respondit, simulatque per occupationes liceret, se ipsum ad illos esse venturum. Christiani verò, qui que Firandum oppidum incolunt, ubi rescire nos piaculares orbiculos seu grana benedicta ex India itemque Veronicas attulisse; multi cum versata familia, si que admodum pauperes, conductis merce de nauigijs ad hunc portum traicere, interrogati cuius rei causa, melius præterea, respondebant, nisi vnus petenda Veronica, non qui orbiculum optabant, octo diebus antè supplicationes ad Deum habebant, quo facilius impetrarent; atque etiam, cum sibi met ipsi diffiderent, Lusitanis apud nos deprecatoribus roabantur: ea que dona quam sibi grata essent, ipsis etiam lacrimis testabantur. Iam verò alii Christiani Amangutio, quinquaginta aut sexaginta leucarum itinere, alii Encata, alii deus que alijs è regionibus ad nos huc que Confessionis causa contenderunt. quorum sanè religio caritasque est admirabilis. Et idem tempus Barptolemaus quoque Rex ad Cosmum inuisitandum in hæc loca se contulit: quem continuo adiuimus, equa xenia dedimus, Rosarium ex equo marino, itemque granum unum auto insertum: que ille quanti faceret, vel ex eo ostendit, quæstrumque statim è ceruice suspendit, cuius aduentus magna letitia horum quoque gratulatione (namque illum omnes admodum diligunt) concelebratus est. Regis autem ipseus animi submissio et pietas, cum sacro missæ interesset, potissimum elucebat, etenim cum in templum quotidie mane multo ante lucem veniret, maximam enim noctis partem ferè Iaponii proceres vigilantes modò sacerdotem ad statam horam usque præstolabatur, sed cum plebem infimam aduentu suo summoueri placè verabat, utque parato sibi honoris causa stragulo ad confidendum utebatur: peritus, ut quilibet vnus è populo videretur esse. Sermones verò rebus diuinis ita auidè expetebat, ut sacro interdum peracto, te recitatum a pueris de more catechismum templo nequaquam excederet. idemque, ut quædam sacrificii & Eucharistiæ mysteria probè cognosceret, accersitum ad se eius rei gratia nocte Ioannem Fernandum summa sua cum animi voluptate panè ad se comem detinuit multa percoptans, quæ sibi partim ad comites suos docendos, partim ad Bonzios refutandos, necessaria diceret. quæ ille, & simul purgatorii ignis inferni que supplicii discrimen a Ioanne cum didicisset: ad Cosmum salutatum accessit: cuius honore etiam habebat, ut in ædium ingressu pugionem carere

que arma deponeret. Paucis diebus in his locis moratus, ad subsidium fratri suo germano Rimanorum Regi ferendum, qui bello erat implicitus, proficisci coactus est. & quoniam consuevere Japonii principes Manibus mortuorum decem dialia ferè sacra, nõ sine magna Bonziorum præda saginæque, persolvere; Barptolemaus rex, patre, qui eum adoptauerat, per eos dies vita functo, re cum Cosmo communicata, pro exsequiis illis, Bonziorumque conuiuio, totidem dierum epulum sex pauperum millibus præbere constituit: partim ut sibi ipse, quoniam impio parenti non poterat, diuinam gratiam conciliaret: partim etiam, ne post Christiana sacra suscepta, pristina benignitatis atque clementiæ oblitus esse videretur. Idem, in rebus diuinis multo plura præstare quâ polliceri solitus, simulatque Vmbra regiam urbem regressus est, demortui Regis imaginem, quam odoramentis suffire venerarique solebat antea, igne comburi iussit: quod à Bonziis ingens piaculum est habitum. cumque ex itinere ad oppidum Omuram se contulisset, ubi erat eo tempore vxor ipsius Regina, multis ei rationibus persuasit, ut vnâ cum omni famularum comitatu ad baptisimum accederet. quæ res eo mirabilior visa est, quod antea Regem ab eo consilio renocare ipsa tentarat. simul etiam Rex templum ibidem magnificum ædificare constituit, Bonziis ad eam tẽ e cœnobio quodam ad eque pulsis. quapropter etiam Aloysium præstanti virtute virum, regiæ urbis Præfati fratrem, sibi que in primis familiarem, ad Cosmum cum mandatis misit. quibus rebus ira permoti barbari impellente dæmone, Regi ipsi insidias compararunt. Capita coniurationis fuere duodecim viri urbis administrationi præpositi, ad rem occultandam, Regemque fallendum, Christianos fieri velle se simulant, quos tamen Rex, quasi eorum scelus prælagiret, diu multumque ante Baptisimum probari iussit. Et quoniam Gotondonus spurius regis demortui filius, Barptolemao in legitimi filii locum ab Rege ac Regina adoptato, hereditario iure regnòque priuatus fuerat; Gotondonum coniuratum cum alio quodam e proceribus facinoroso homine Feribo in societatem consilii assumunt. omnes denique Barptolemaum hortantur, ut regni possessionem cum pompa solenni aliquando capiat, & simul Regiæ Baptisimum ac ceterorum, Cosmo accersito, quanta maxima possit caremonia & ciuium gratulatione, concelebrat: namque eo ipso die statutum facinus perpetrare decreuerant. sed veriti mox, ne ipsorum consilia patefierent, rem aggredi anteuertunt. Aloysium regis internuntium, vltro citroque ad Cosmum rei Christianæ causa cõmeã-

rem, Feribus in itinere adortus interimit; cuius in comitatu ne
 Cosmus esset, diuinitus factum est: praemisso quippe ad Regem
 Alexandro Aloysium subsequi deinde ipse decreuerat. Eadem
 ipsa nocte XII. viri regis adibus ubique inctadium inferunt
 ex quo Rex cum praefecto urbis Aloyisii fratre patricisque pra-
 terea comitibus, in arcem proximam confugiens; haud ita im-
 mo post Rimanorum Regis auxiliis Regnum prope vniversum
 ingenti Christianorum gaudio recepit, nisi que Cosmo nunci-
 tum; se Vocoxiuram; cum primam possit, ad ipsum inuisendum
 esse venturum. Interea Gorondonum, & Feribum, aliosque rebel-
 les variis locis Rex Rimanorum obsidebat; eorumque agros ita
 vastabat, vt ex hoc ipso portu incendia cernerentur. multi enim
 seditioni, Regis imperio, capite plectebantur: quam rem ad Chri-
 stianae religionis propagationem magni momenti fore confisi-
 mus. Sed paucis mihi perstringendum videtur; quam rem ratio-
 ne Barptolemaeus Rex sese ad Christum adiunxit. Is claro
 primis genere natus; Gegandono patre admodum sene, (qui
 vit adhuc) acerrimo & Bonziorum fautore; & Christianae re-
 gionis inimico; ab Rege, vt dicebamus, adoptatus est, (quam
 et affinitate contingebat) populo magistratibusque approba-
 tibus. Aliquot deinde post annis Cosmus, cum Vocoxiura milico-
 tulisset, Rex ad eum salutandum in eamte Quadragesima venit, quae
 antea nunquam viderat. Ad ipsum vero postridie Cosmus, Lutran
 nonnullis comitantibus, qui in hoc portu hyemabant, honoris cau-
 sa adit; eumque in aedes nostras in posterum diem ad prandium
 inuitauit. A prandio Cosmus partim suo ipse sermone, partim lo-
 annis Fernandi, qui bene Iaponice nouit, opera, cum alia multa
 Regem de rebus diuinis edocuit, tum de animorum aeternitate, in-
 scienciaque & errore illorum, qui nihil esse omnino praeter materia-
 nam opinarentur. habita est haec disputatio in sacello quoda opor-
 ornato; proposita MARIÆ VIRGINIS imagine cum
 liolo IESV, cuius ille tabulae cum caetero aspectu mirifice ga-
 debat, tum stupebat in primis; quod quameunque se in parte ve-
 teret, defixos in ipsum oculos puer IESVS habere videretur. Ab
 quo ille quidem omnia, quae dicebantur, clare percepit, in digressu
 autem, Cosmus ventilabrum aureum Regi donauit, Cruce praeditu-
 cum clauis tribus, & nomine IESV eleganter sane descripto: quod
 ventilabrum Gaspar Vilela ex vrbe meaco miserat, cuius argumen-
 ti litterarumque nouitate permotus Rex, vt ea omnia per otium
 cognosceret, rursus ad nos cum magno comitatu se contulit,
 caeterisque in atrio relictis, vno Aloysio secum adhibito, rem-
 plum

plum Ingredditur, ibique rursus de sacris fidei Christianae dogmatibus, deque sanctissimi nominis IESU, Crucisque mysteriis atque virtutibus, Regis ipsius rogatu Ioannes admodum fusc copioseque disseruit: de quibus multa Rex sua ipse manu in commentariu rerulit. ex eo die, autem Crucis sigillo munitus, quod secum de Cosmi sententia dies noctesque gestabat, se identidem IESU CHRISTO commendans, crebrisque Cosmi cohortationibus incitatus, denique nomen CHRISTO Domino dare constituit. Nocte igitur domum ad nos cum suis familiaribus venit, piis de religione sermonibus ad insequentem usque lucem aures praebet, quibus Cosmi iudicio iam satis institutus, sacro Baptismate ab eodem lustratus est; manibus in modum pedantis magna cum submissionis pietatisque significatione coniectis, comitum suorum e praecipua nobilitate corona circumdatus, qui pariter eius consuetudine monitisque adducti, in eandem Baptismi voluntatem valde incubuerant. Xmiranda appellabatur antea: ex eo tempore Barptolemaeus nouo nomine vocitatus est. Inde ad bellum discessit, Cosmum obtestatus, ut pro sua suorumque salute ac felicitate uxoris partu Dominum precaretur. Porro in itinere Maristennis delubrum, quem Deum rei militari prepositum Iaponii magnocultu caeremoniaque venerantur, iniecto igne consumpsit, eodemque loco signum Crucis erexit, quod ipse & vniuersis ipsius comitatus supplices adorantur. In castra vero simulatque peruentum est, misit qui toto regno Deorum phana comburerent. Ex ipsis vero lucis materiam caediam gratis ad naues parandas ac reficiendas Lusitanis attribuit. Quin etiam in castris, quicquid a bellicis occupationibus otii superest, id totum nocte dieque in militibus ad Christianam pietatem informandis insumit, quos paulatim ad nos, quo res minus inuidiosa apud ethnicos ac Bonzios sit, baptisimica causa dimittit. Eiusdem in bello insignia sunt nomen Iesu cum clavis tribus in humerali depictura, Crux e collo dependas, & pascuatae granum in baltheo. Denique tanto rei Christianae studio incensus est, ut neminem intra insule huius fines habitare patiatur, quin conuocionibus sacris intersit. Christianos vero, contra omnium etiam parentis Cegandoni, injurias ac vim tuetur egregie, & quoniam Rex est splendore atque auctoritate praecellens, magnopere, ut dixi, se sperantius, rebus pacatis, ut Euangelium ipso adiutore Dominus longelaréque dissemper. Vos interim ego etiam atque etiam oro, ut sacrosancta sacrificia vestra piisque suffragationes mihi decesse ne patiamini. Vocoxiura, XVII. Calend. Decemb.

M D L X I I I

LVDO.